

רע"פ 373/24 - מוכיד אסמעיל נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 373/24

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: מוכיד אסמעיל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ב-עפ"ת 71072-07-23 מיום 7.1.2024 שניתן על ידי השופטת ש' זמיר; בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד אשר ארבל

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת ש' זמיר) ב-עפ"ת 71072-07-23 מיום 7.1.2024, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על הכרעת הדין וגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל אביב (בת-ים) (השופט א' שור) ב-ת"ד 2521-10-21 מהימים 23.4.2023 ו-20.7.2023, בהתאמה.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 4.10.2021 בשעה 1:00 לערך, המבקש נהג ברכב בהיותו שיכור, כאשר בבדיקת אוויר נשוף שנערכה לו נמצא ריכוז אלכוהול של 1,056 מיקרוגרם בליטר אחד של אוויר נשוף, העולה על ריכוז של 240 מיקרוגרם המותר בדין. באותה עת, נסע לפני רכבו של המבקש רכב נוסף, אשר עצר את

נסיעתו בצומת בשל אור אדום ברמזור בכיוון הנסיעה. המבקש נהג בקלות ראש, התקרב יתר על המידה אל הרכב שלפניו ופגע בו מאחור. כתוצאה מהתאונה, נהגת הרכב הנוסף נחבלה ונגרם לה שבר תלישה בידה, נוסע נוסף שהיה עמה ברכב נחבל ונזקק לטיפול רפואי וכלי הרכב ניזוקו.

בגין האמור, המבקש הואשם בעבירות של אי שמירת רווח לפי תקנה 49 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; נהיגת רכב בהיות הנהג שיכור (אוויר נשוף) לפי סעיפים 62(3) ו-39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); נהיגה בקלות ראש לפי סעיפים 62(2) ו-38(2) לפקודה; ועבירה שגרמה לחבלה של ממש לפי סעיף 38(3) לפקודה.

3. בית משפט השלום לתעבורה הרשיע את המבקש במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. תחילה, נקבע כי יש לפסול את תוצאת בדיקת מכשיר ה"ינשוף" שנערכה, מאחר שלא הוכח כי התקיימו הדרישות המנויות בפקודה ובנהלי האכיפה של המשטרה בטרם קבלת דגימת הבדיקה. יחד עם זאת, נקבע כי המשיבה הוכיחה באופן שאינו מוטל בספק כי המבקש נהג בשכרות על סמך ראיות אחרות, ובהן, בין היתר, סרטונים המלמדים כי "מדובר באדם שיכור לכל דבר ועניין וברמה שאינה נמוכה", וכן עדויות השוטרים, אשר התרשמו כי המבקש היה שיכור, על סמך התנהגותו וריח אלכוהול שנדף ממנו.

4. בגזר הדין, נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר מותנה ל-12 חודשי מאסר בפועל, 2-6 שנות פסילת רישיון נהיגה וענישה נלווית. בגדרי המתחם, בית משפט השלום לתעבורה התחשב בכך שלחובת המבקש 50 הרשעות קודמות, לרבות בעבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, המלמדת כי לא נרתע מלשוב על מעשיו. מנגד, נשקלו, בין היתר, נסיבותיו האישיות ומצבו הכלכלי.

לנוכח האמור, נגזרו על המבקש 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירות של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, נהיגה בשכרות או נהיגה בזמן פסילה, למשך שנתיים; 40 חודשי פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה; 8 חודשי פסילה על תנאי מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, לבל יעבור עבירה שבה הורשע או אחת מהעבירות המפורטות בתוספת הראשונה או השנייה לפקודה, למשך 3 שנים; וקנס בסך 2,500 ש"ח.

5. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין וגזר הדין-נדחה. נקבע כי מכלול הראיות, ובהן עדויותיהם של השוטרים, מפעיל מכשיר ה"ינשוף" ובוחן התנועה, כמו גם סרטונים שצולמו מיד לאחר האירוע שבהם המבקש נראה כשהוא מתקשה לעמוד ומדבר בצורה מבולבלת, מוכיחים מעבר לכל ספק סביר כי המבקש היה שיכור. יתרה מכך, צוין כי טענות המבקש מופנות בעיקרן כלפי קביעות עובדתיות וממצאי מהימנות שהתערבות בהם נעשית במקרים חריגים בלבד, שהמקרה דן אינו נמנה עליהם. עוד נקבע, כי העונש שנגזר על המבקש אינו מצדיק התערבות, מאחר שאינו סוטה ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שאותן ביצע המבקש וזאת בהתחשב בעברו התעבורתי ובנסיבותיו האישיות.

6. מכאן הבקשה שלפניי, ולצידה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. לטענת המבקש, בין היתר, עניינו מעלה סוגיה עקרונית בדבר האפשרות להרשיע בעבירה של נהיגה בשכרות על סמך "מבחני מאפיינים" בלבד, ללא הסתמכות על תוצאות בדיקת מכשיר "ינשוף". נטען, כי בעקבות תיקון פקודת התעבורה בשנת 2005 (פקודת התעבורה (תיקון מס' 72), התשס"ו-2005) (להלן: התיקון), בוטלה ההלכה המאפשרת לקבוע

שאדם נהג בשכרות בהסתמך על ראיות חיצוניות בלבד, כגון התנהגותו, במנותק משאלת ריכוז האלכוהול בגופו. מלבד זאת, המבקש טוען כי יש להתחשב בנסיבותיו האישיות ולהקל בעונשו באופן שעונש המאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות יבוטל ותקופת פסילת הרישיון שהוטלה עליו תקוצר.

7. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, כאשר מתעוררים בנסיבות המקרה שיקולי צדק ייחודיים או אם נגרם עיוות דין (רע"פ 133/24 סתאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.1.2024)). עניינו של המבקש אינו נמנה על מקרים אלה.

8. כפי שצוין בערכאות קמא, בניגוד לטענת המבקש כי התיקון האמור הביא לביטול ההלכה המאפשרת להרשיע אדם בעבירה של נהיגה בשכרות על סמך מבחני התנהגות בלבד, בית משפט זה שב וקבע, גם לאחר התיקון, כי מבחני התנהגות יכולים לבסס הרשעה בעבירה זו גם כאשר לא נלוות להם ראיות מדעיות (ראו מני רבים: רע"פ 5866/12 קרלקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (20.8.2012); רע"פ 6867/11 ג'בארין נ' מדינת ישראל, פסקה ח' (27.9.2011)). משכך, עניינו של המבקש אינו מעורר סוגיה עקרונית - טענותיו מתמצות בהשגה על קביעת הערכאות קמא בעניינו הפרטילפיה מבחני ההתנהגות מוכיחים את שכרותו.

משאלו הם פני הדברים, יש להפנות לכלל המורה כי ערכאת ערעור אינה נוהגת להתערב בקביעות עובדה ומהימנות אלא במקרים חריגים; לא כל שכן במסגרת "גלגול שלישי" (רע"פ 9013/23 חסין נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.1.2024)). בהתחשב בתשתית הראייתית המקיפה שעליה נסמכו הערכאות קמא בעניינו של המבקש, לא הוצג לפניי טעם המצדיק לחרוג מכלל זה.

9. אשר לעונש שנגזר על המבקש, בקשת רשות ערעור המופנית כלפי חומרת העונש תתקבל במקרים חריגים בלבד שבהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 8322/23 בן בשט, עו"ד נ' מדינת ישראל - עיריית תל אביב-יפו, פסקה 12 (11.12.2023)). לנסיבותיו האישיות של המבקש ניתן משקל והעונש שנגזר עליו אינו מחמיר עמו כלל ועיקר, בפרט לנוכח עברו התעבורתי. לא מדובר אפוא בעיוות דין.

10. סוף דבר, הבקשה נדחית. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ניתנה היום, כ"א בשבט התשפ"ד (31.1.2024).

ש ו פ ט